

**Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustiſimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

11. De tempore Habacuc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](#)

Cornelius isto intervallo fuppata annos 133. Annus enim quintus à destru-
ctione Ierusalem, occidit mihi anno ante Chr. 586. cui additi 138. conficiunt an-
num ante Chr. 724. in quem sextum Ezechiae coniicio: at vero anno illo 5. di-
recta Ierosolymæ Cyaxare iam vita functo regnabat Astyages, ac proinde Cy-
axares non euerteret Niniuem, nisi inchoate, quando necem parentis sui vi-
cicens, copias Assyriorum deleuit, annis ut minimum octo & viginti ante Ni-
niuersationem.

5. Dictis non aduersatur, quod ex S. Hieronymo Glossa ordinaria tran-
scribit, videlicet Nahum prophetam ante aduentum regis Assyriorum, qui po-
pulum Israel captiuum in suam regionem transfulerat fuisse Hebraeorum tra-
ditio confirmat. Non enim id intelligitur de eodem rege numero; sed tantum
de principe eiusdem regni, q. d. Prophetam Nahum oracula fudisse ante ad-
uentum regis Assyriorum Sennacheribi in Iudeam anno 14. Ezechiae, post
translatas à Salmanasare 10. tribus rege eotundem Assyriorum anno 6. Eze-
chiae, ut sciret Ribera p. t. lud. 2. num. 14.

Q V A E S T I O X I.

De prophetia Habacuc.

1. **H**abacuc nullam temporis notam suæ prophetiæ imprimis, sed hæc so-
lum verba præmittit: *Onus quod vidit Habacuc propheta.* Ex ipso vero pro-
phetiæ decursu bene plerique colligunt, hic prædicti Chaldaeorum euersione,
vaticinatio
Habacuc sequitur vaticinium habuit contra Niniuem & Assyrios, qui vastauerunt 10. tri-
bus, que vocabantur Israel, ita Habacuc prophetiam habeat aduersus Babylonem & Na-
bulodonosor, à quibus Iuda & Ierusalem templumq; subuersa sunt.

2. Vnde certo colligimus hunc prophetam longe antiquiorem fuisse Ag-
gro, Zacharia, Malachia, qui post euerbum Chaldaorum imperium sua vati-
cina ediderunt.

3. Benè etiam aduertunt, Ribera, Bellarminus, Cornelius cum Epiph-
ani lib. de vita & interitu Prophetarum, Habacuc ante Ierusalemitanæ
excidiū prophetasse. Neq; enim solent prophetæ præteritas historias per verba
futuri temporis attexere: sed è contrario verbis præteriti temporis denunciare
futura, quod hic facit Habacuc cap. i. v. 6. *Ecce ego suscitabo Chaldeos gentem ama-*
ram & velocem ambularem super latitudinem terræ, ut possideat tabernacula non sua.
Et vers. 10. *Et ipse de regibus triumphabit, & tyranni ridiculi eius erunt.* Quibus
verbis prædicti Chaldaeorum potentiam & victorias ab illis de Iuda, alijsque
gentibus reportandas. Neque enim Habacuc de uno Babyloniorum casu agit, sed etiam de gentibus, quas ipse Nabuchodonosor in suam potestatem
h h 2 redag

Explica-
tur Glossa.Glossa
tentis

reda curus erat. Sic nempe lata quædam tristibus admiscer, in consilium duarum tribuum, non quod iam captæ essent, inquit Ribera, sed cum manus hostium venissent, confortarentur se, videntes euemissi libatores de se Dominus per Prophetam prædixerat, nec dubitarent de eorum Chaldaeorum imperio, itaque libertate, ac futuro in patriam reditu, per dem Vatem prænuntiato.

*Fortè sub
Manasse
prophetia
uit: sed in-
ceruit sub
Ezechia.*

4. Ast, sub quo, aut quibus regibus Habacuc prophetæ patet? Non nulli absolute assertunt sub Manasse, paulo post Nahum, & hunc non rem esse sententiam tradit Cornelius, consentientibus Hebreis, Gen à Castro, Aria, Vatablo & alijs arbitrantibus hunc prophetam, videntur fuisse qui Manasse impietatem redarguebant 4. Reg. 21. v. 10. Ego autem meliori iudicio, hæc vaticinia ad illud tempus referenda puto, quoniam fuisse prophetæ indicat Michæas, ubi ait, factum esse ad le Verbum Domini diebus Iotham, Achaz, & Ezechie regum Iuda, ita ut ad minimum sub regnum regum, nempe Ezechia ortus fuerit vaticinari. Esto etiam sub prophetandi officium non deseruerit.

5. Hinc colligimus istum, quo de agimus Habacuc diuersum ab prophetâ fuisse, qui Danieli in lacum Leonum deiecit prandium è Iudea Ionem detulit. Dan. 14. v. 33. Hæc enim Danielis historia, post existimationem solvitur: accidit, Vaticinia autem hoc libello descripta, dicta sunt Ezechia, aut saltem sub Manasse, qui regnauit annos 55. Amon 2. Iohann. 1. k. m. 3. tum secuta est captiuitas 70. annorum: ac proinde Habacuc diuersa tempora non peregit, eo præsterrim vigore, quo messtribus ciborumque sicut fuisse putauerint. Quibus fauere videtur S. Hieronymus hic opinione verum non tam ex suo, quam aliorum sensu hanc refert opinionem. Sed enim: si quis recipit scripturam illam, siue non recipit, utrumque præsumat, accipit, & iam post factam rem liber Habacuc texitur, aut non recipit, & quod probabit qua renitura cognoscit.

6. Quocirca sicuti duo fuerunt Abdæ, & duo prophetæ Michæas filius Iemla, de quo, 3. Reg. 22. ver. 8. alter qui unus est è duodecim minoribus prophetis: ita duo diuersi yates communis nomine Habacuc diuersis sensibus floruerent. Nec video cur senior Habacuc ad Ezechiam non referat extra regulam iam saepius usurpatam, de prophetis, qui nullum in suis manuscriptis assignant.

7. Ex dictis colligimus 2. hunc vatem non fuisse illum Samariae filium quem Helisæus ad vitam reuocauit, 4. Reg. 5. Id enim si verum esset, fuisse sub Iosaphat cum Helisæo vixisset. At qui post Iosaphat regnauit Iotabœ.

*Habacuc
non fuit
filius Se-
namis idem.*

Chronologicos, & octauum eiusdem annum compleuit Ochozias, Athalia 6.
Iosas 40. Amalias 29. Ozias 52. Ioatham 16. Achaz ut minimus 15. Ezechias 29.
ex quibus facile confidunt anni 195. ab obitu Iosaphat, usque ad initia regni Manasse. Siergo Habacuc ad Manasse tempora peruenit, ut fert communis auctorum sententia, idem ad annos circiter 200. vitam produxit, quod creditur non est proclive.

Q V A E S T I O XII.

De Sophonia.

1. Sophonias clarè præfatur, verbum Domini ad se factum, in diebus Iosiae, filii Amon regis Iuda. Primordia regni Iosiae, qui 31. annis regnauit, referto ad annum ante Chr. 645. Cornelius ad 644. Aliqui ut Ribera Sophoniam 1. numer. 3. putant Sophoniam vaticinatum ante annum 18. regni Iosiae, & suæ conicetare hanc assertunt rationem: quia Sophonias innchitur in idololatriam duarum tribuum: Iosias autem anno 18. regni sui hortatus est Iudeos, ut abieceris idolis. Deum patrum suorum sequerentur, ac quieueritque populus monitus, contracta sunt omnia idola. Verum hanc rationem certo concludere, bene negat Cornelius in Argumento huius prophetæ. Nam Ieremias ab anno 13. Iosiae, cœpit, nec sequentibus annis deitit in idola detonare: quia licet publicus idolorum cultus ab Iosia sublatuisset; non deerant tamen, qui priuatim ea detinerent, & colerent. Itaque non constat quo anno regni Iosiae Sanctus hic Propheta suis vaticinijs dederit initium.

2. Opportunè autem occasione huius loci monent aliqui cum S. Hieronymo sub initium cap. 1. Sophon. hic non fieri mentionem regum Israel: sed tantum regis Iudaham enim o. tribus deducere erant in captiuitatem, sub rege Ezechia, qui fuit patens Manasse, auus Amonis, proanus Iosiae:

3. Bene quidam monent 2. sub eodem regno Iosiae vaticinatum Ieremiam, ab anno regni illius decimo tertio. Ierem. 1. v. 2. idcirco Sophoniam & Ieremiam fuisse synchronos. Quod verò Sophonias ordine temporis præponendus sit Baruch, Ezechieli, Danieli, Aggeo, Zachariæ, Malachiæ, demonstrante, quæ de ratione temporum cuiuslibet prophetæ suis locis in medium attuli. Baruch scriba Ieremiam librum suum legit anno 5. ab eversis Ierosolymis. Ezechiel prius suorum oraculorum fudit, anno 5. transmigrationis lechoniz. Ezech. 1. v. 1. Daniel abductus est anno 3. Ioaikim: idem ætate adhuc iuuenili existens Saffannam calumnijs seniorum eripuit, primum somnum Nabuchodonosori interpretatus est, anno 2. non regnus sed Monarchiæ ipsius, qua non tantum Chaldaiz, sed Egypto, & multis alijs nationibus imperabat. ut ex Hieronymo, & Iosepho notat Ribera illo prælud. 2. Denique Aggæus, Zacharias & Malachias

bb

3

post

*Sophonias
sub Iosiae
prophetæ
uit.*

*Regno Is-
raelis iam
destructio.*

*Fuit syn-
chronus
Ieremias.*

*Præcessit
Baruchus.
Danielus.
Aggæus.
Zachariæ.
Malachiæ.*